

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 13Csp/90/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7517203567
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Nemcová
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2017:7517203567.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie samosudkyňou JUDr. Ľubicou Nemcovou v právnej veci žalobcu: Poštová banka, a.s., IČO: 31 340 890, sídlo Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, zast.: Advokátskou kanceláriou RELEVANS s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 8A, Bratislava, proti žalovanému: Š. B., V..XX.XX.XXXX, P. Q. C. XXX/X, B. V. P., v konaní o zaplatenie 6734,10 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 6434,10 eur, dlžné úroky z istiny v sume 354,14 eur, úrok z omeškania vo výške 5,25% ročne zo sumy 6734,10 eur od 14.2.2017 do 21.3.2017, 5,25% ročne zo sumy 6584,10 eur od 22.3.2017 do 3.10.2017, 5,25% ročne zo sumy 6434,10 eur od 04.10.2017 do zaplatenia, to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- II. Konanie v sume 300 eur zastavuje.
- III. V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.
- ÍV. Žalobca má proti žalovanému nárok na plnú náhradu trov konania s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté samostatným uznesením súdom prvej inštancie.

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 20.02.2017 žiadal zaviazat' žalovaného na zaplatenie sumy 6734,10 Eur s príslušenstvom a s trovami konania z titulu nároku na doplatenie neuhradených splátok úveru.
2. Svoju žalobu odôvodnil tým, že so žalovaným uzavreli dňa 12.12.2013 zmluvu o úvere č. 132543547 (ďalej len „Zmluva“), na základe ktorej poskytol žalovanému peňažne prostriedky vo výške 7000 eur. Žalovaný sa zaviazal poskytnutý úver vrátiť, zaplatiť úrok, príslušenstvo a poplatky. Žalovaný si svoje povinnosti splácať úver riadne a včas nesplnil, preto žalobca vyhlásil dňa 14.08.2014 úver za predčasne splatný. Žalobca ku dňu podania žaloby eviduje voči žalovanému pohľadávku, ktorá pozostáva z istiny vo výške 6734,10 eur, dlžných úrokov z istiny do 13.2.2017 vo výške 746,32 eur, zmluvného úroku vo výške 19,00 % ročne zo sumy 6734,10 eur od 14.02.2017 do zaplatenia, zákonných úrokov z omeškania vo výške 5,25% ročne zo sumy 6734,10 eur od 14.02.2017 do zaplatenia. Žalobca si zároveň si uplatňuje aj trovy konania.
3. Podaním, ktoré bolo doručené tunajšiemu súdu dňa 07.11.2017 oznámil žalobca, že svoj návrh berie čiastočne späť v časti o zaplatenie istiny vo výške 300 eur (čiastočná úhrada) a žiadal v tejto časti konanie zastaviť.

4. Súd vo veci nariadil pojednávanie na 07.11.2017, z ktorého sa právny zástupca žalobcu ospravedlnil podaním zo dňa 07.11.2017. Na pojednávanie sa nedostavil ani žalovaný, súd preto v zmysle § 180 CSP rozhodol, že bude pojednávať v neprítomnosti žalobcu aj žalovaného.

Vykonaným dokazovaním bol zistený tento skutkový stav:

5. Žalobca so žalovaným uzavreli dňa 12.12.2013 zmluvu o úvere č. 132543547 (ďalej len „Zmluva“), na základe ktorej poskytol žalovanému peňažne prostriedky vo výške 7000 eur. Žalovaný sa zaviazal poskytnutý úver vrátiť, zaplatiť úrok, príslušenstvo a poplatky. Žalovaný si svoje povinnosti splácať úver riadne a včas nesplnil, preto žalobca vyhlásil dňa 14.08.2014 úver za predčasne splatný. Žalobca ku dňu podania žaloby eviduje voči žalovanému pohľadávku, ktorá pozostáva z istiny vo výške 6734,10 eur, dlžných úrokov z istiny do 13.2.2017 vo výške 746,32 eur, zmluvného úroku vo výške 19,00 % ročne zo sumy 6734,10 eur od 14.02.2017 do zaplataenia, zákonných úrokov z omeškania vo výške 5,25% ročne zo sumy 6734,10 eur od 14.02.2017 do zaplataenia. Žalobca si zároveň si uplatňuje aj trovy konania.

6. Zo zmluvy o úvere zo dňa 12.12.2013 vyplýva, že výška úveru bola v sume 7000 Eur, splátka bola určená na 165 eur s tým, že počet splátok bol určený na 72 mesiacov, ročná úroková sadzba bola 19,00 %, RPMN vo výške 20,74 %, priemerná hodnota RPMN 13,88 %, termín konečnej splatnosti 12/2019.

7. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej v texte len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

8. Podľa § 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

9. Podľa § 52 ods. 1 až ods. 4 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

10. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

11. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

12. Podľa § 53 ods. 4 písm. a) Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy.

13. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

14. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

15. Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

16. Podľa § 144 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej „CSP“) žalobca môže vziať žalobu späť.

17. Podľa § 145 ods. 2 CSP ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzátí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

18. Vzhľadom k skutočnosti, že žalobca vzal svoju žalobu späť v časti o zaplatenie istiny vo výške 300 eur skôr, než sa vo veci začalo pojednávanie, súhlas žalovaného nebol potrebný, súd preto rozhodol o zastavení konania v sume 300 eur v zmysle ustanovenia § 145 ods. 2 CSP.

19. Na základe žalobcom doloženého výpisu z účtu žalovaného má súd za preukázané, že žalobca poskytol žalovanému peňažné prostriedky vo výške 7000 eur. Keďže si žalovaný, nesplnil svoje povinnosti riadne a včas a z požičanej sumy uhradil len sumu 265,90 eur a následne počas súdneho konania ešte sumu 300 eur, súd, vyhovel žalobe žalobcu a zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 6434,10 eur (7000-265,90-300).

20. Žalobca žiadal pôvodne priznať úrok z úveru vo výške 19,00 ročne z nezaplatenej istiny od 14.02.2017 do zaplatenia. V zmysle ustálenej súdnej praxe (uznesenie NSSR sp. zn. Obo143/98, Ústavného súdu SR sp. zn. IV.ÚS476/2012-14) vyplýva, že dohodnuté úroky (zmluvné úroky) z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok). Od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania. Takýto záver je logický, pretože v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi. Žalovaný ako dlžník bol povinný na základe uzavretej zmluvy platiť z poskytnutých prostriedkov úroky vo výške 19,00% ročne, tieto úroky boli splatné mesačne. Úroky sú peňažným plnením a dôsledkom omeškania s ich plnením je povinnosť dlžníka platiť úroky z omeškania. Je to zákonný dôsledok vyplývajúci z § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka bez toho, že by to museli účastníci právneho vzťahu dohodnúť. Úroky z omeškania patria po celú dobu, po ktorú je dlžník s platením úrokov v omeškaní. Platí to však len pre omeškanie splatením úrokov poskytnutých prostriedkov, nie o úrokoch z omeškania. Keďže povinnosť platiť úroky z omeškania je už dôsledkom omeškania, za omeškanie s ich plnením už ďalej úroky z omeškania nepatria. Dohodnuté úroky z poskytnutých prostriedkov (úveru) patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok). Od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania.

21. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorá sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najneskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

22. Z dôvodovej správy k novele Občianskeho zákonníka č. 40/1964 vykonanej zákonom č. 106/2014 Z.z. vyplýva, že v súvislosti s úpravou režimu straty výhody splátok sa zavádza nové pravidlo, podľa ktorého úroky za poskytnutie peňažných prostriedkov patria dodávateľovi len do uplatnenia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na nejednoznačnosť výkladu a neprímerané postupy niektorých veriteľov sa jednoznačne zakotvuje, že tzv. odplatné úroky budú veriteľovi patriť výhradne len do okamihu uplatnenia práva na jednorazové zosplatenie úveru alebo pôžičky poskytnutej spotrebiteľovi v súlade s § 53 ods. 9 OZ. Z uvedeného plynie, že veriteľ si nebude môcť po jednorazovom zosplatení uplatniť úroky za čas, ktorý by mala úverová zmluva ešte trvať bez výhody postupného splácania dlhu spotrebiteľom v splátkach. V týchto prípadoch bude mať po jednorazovom zosplatení veriteľ nárok len na úroky z omeškania, ktorými sa bude úročiť celá výška dlhu spotrebiteľa, ktorá sa ustálila v dôsledku uplatnenia práva na jednorazové zosplatenie úveru.

23. Takéto stanovisko potvrdil aj Krajský súd v Košiciach sp.zn.: 2Co/210/2017, podľa ktorého úrokový záväzkový vzťah je vzťahom akcesorickým, ktorého vznik (a trvanie) je podmienený platným záväzkovým vzťahom hlavným. Splnením hlavného záväzku (alebo iným zo spôsobov jeho zániku) zaniká aj akcesorický záväzok úrokový. Pretrváva len povinnosť uhradiť doterajšie úroky a tým, že včas dlžník nesplatí istinu a úroky z istiny dostáva sa do omeškania s plnením (istiny a príslušenstva).

Krajský súd poukazuje v prvom rade na skutočnosť, že zosplatnenie ako jednostranný právny úkon veriteľa zásadne mení pôvodne dohodnutý úverový vzťah. Je potrebné zohľadniť skutočnosť, že zmluvné úroky a úroky z omeškania sú síce obe príslušenstvom pohľadávky, avšak majú odlišné funkcie a je potrebné ich odlišovať. Zmluvné úroky sú odmenou (cenou) za užívanie istiny a úroky z omeškania predstavujú zákonom stanovenú sankciu za omeškanie s platením istiny a na rozdiel od zmluvných úrokov ich môže veriteľ požadovať, aj keď neboli dojednané. Krajský súd poukazuje na základnú charakteristiku úverového vzťahu, keď v dôsledku uzatvorenia zmluvy o úvere dochádza u veriteľa k stavu absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne v splátkach vracia, za čo mu prináleží zmluvne dojednaný úrok, ktorý predstavuje cenu peňazí, t.j. odplatu za to, že veriteľ počas trvania zmluvného vzťahu nemá istinu úveru k dispozícii a nemôže s ňou nakladať a produkovať zisk. Tento absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok dojednaný v zmluve, ktorý je splácaný spolu so splátkami úveru. Odlišná situácia však nastane v prípade predčasného a mimoriadneho zosplatnenia úveru na základe jednostranného úkonu veriteľa (na základe slobodnej voľby veriteľa), v dôsledku ktorého dôjde k zmene pôvodne dohodnutého úverového vzťahu. V dôsledku takéhoto jednostranného úkonu veriteľa vznikne mu nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru, t.j. veriteľ má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru a obmedzenie možnosti produkovať zisk. Naproti tomu v dôsledku tohto jednostranného právneho úkonu dlžník už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať (a splácať ich postupne v splátkach), t.j. vznikne mu povinnosť uhradiť celú požičanú sumu spolu s kapitalizovaným úrokom ku dňu zosplatnenia. Podľa názoru Krajského súdu za takýto stav oprávnenej držby požičaných finančných prostriedkov možno považovať iba stav do zosplatnenia celého úveru, nakoľko zosplatnením úveru dlžník právo držať požičanú sumu stráca. Krajský súd teda jednoznačne uzatvára, že po zosplatnení pohľadávky má veriteľ (žalobca) právo iba na úrok z omeškania a nemá nárok na zmluvne dojednaný úrok.

24. Na základe vyššie uvedeného má súd za to, že keďže žalobca zosplatnil úver dňa 14.08.2014, patria mu len úroky z omeškania. Preto súd návrh žalobcu v časti úroku 19,00 % ročne z nezaplatenej istiny vo výške 6734,10 eur od 14.02.2016 do zaplataenia považuje na základe vyššie citovaných ustanovení za nedôvodný a preto ho zamietol.

25. Takisto dlžné úroky z istiny patria žalobcovi od momentu poskytnutia úveru do momentu vyhlásenia okamžitej splatnosti. Na základe výzvy na úhradu dlžnej sumy, ktorá bola žalovanému zaslaná 14.08.2014, v ktorej žalobca žalovanému oznámil, že jeho pohľadávka sa stala predčasne splatnou k 14.08.2014, žalobca uvádza dlžný úrok 354,14 eur. Preto súd zaviazal žalovaného na zaplataenie dlžného úroku z istiny vo výške 354,14 eur.

26. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

27. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

28. Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka platnom od 01.02.2013 výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky (ďalej len „ECB“) platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

29. Podľa § 10c nariadenia vlády č.87/1995 Z.z. ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

30. Nakoľko bol žalovaný v omeškaní s plnením, súd ho zaviazal na zaplataenie úroku z omeškania tak ako je to uvedené v výrokovej časti tohto rozhodnutia.

31. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

32. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

33. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení a to tak, že žalobcovi, ktorý bol v konaní úspešnejší, priznal nárok na plnú náhradu trov konania. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice - okolie.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a/ neboli splnené procesné podmienky,

b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie musí byť podpísané a predložené v 3 rovnopisoch.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.